

21 januari 1919 **Helenaveen 21 Januari 1919**

Aan den Heer Directeur der Maatschappij Helenaveen
te Helenaveen

5 Daar ik in den morgen van 21 dezer mij bevond op U kantoor en dan U vroeg om een kleine loonsverhooging in deze tijd omreden dat ik met het toegekende loon met mijn gezin bijna niet kan uitkomen, gaf U mij ten antwoord dat ik niet ijverig genoeg in mijn dienst was, ten minste zoo ik het heb opgevat

10 Daar ik een half jaar bij U in dienst ben en altijd op mijn eigen de politiedienst bij dag en nacht in de diverse terreinen van de maatschappij helenaveen heb verricht waarvan ik overtuigd ben en dat mij heden morgen is gebleken dat ik geen dienst genoeg had gedaan volgens U zeggen

15 Daar ik altijd meende dat ik mijn dienst goed verrichte te Helenaveen wat echter heden morgen mij is gebleken dat niet het geval is zoo zou ik met al mijn getrouwe diensten die ik als politie man heb verricht Helenaveen misschien nog eens moet verlaten als onbekwaam politie man wat ik echter niet van plan ben te doen.

20 Naar aanleiding van heden morgen heb ik de eer Uweledele te verzoeken mij des avonds den politie te willen doen voor schrijven van welke voorgeschreven dienst ik U dan iederen dag rapport van zal uit brengen zoodat ik iedere dag overtuigd kan zijn of ik mijn dienst goed gedaan heb of niet

't Welke Doende
JvdHeide [?]

25 13 maart 1919

L O O N E N O N T G I N N I N G .

BOKSLOOT MAKEN.

30	Spitten op kruiwagen	13 cts. per M ³
	Kruien naar veen uit boksloot 1 ct per M ³ per 4 Meter, halve lengte der stelling	
	Veen slechten uit boksloot	2 cts. per M ³

BANEN.

35	Spitten op kruiwagen	13 cts. per M ³
	Kruien	1 ct per M ³ per 6 Mter halve lengte der stelling.
	Slechten van gesort veen	2 @ 4 cts. per M ³

VEENHOOGTE EGALISEEREN.

40	Spitten op kruiwagen	13 cts. per M ³
	Kruien	1 ct per M ³ per 6 Mter halve lengte der stelling.
	Slechten van gestort veen	2, 3 en 4 cts. per M ³

GROND WENDEN.

45	Veen en grond (2 banken)	14 cts. per m ³
	Land en heidegrond	12 cts. per m ³
	Onverwerkt zand spitten op kruiwagen	16 cts. per m ³
	Verwerkt zand spitten op kruiwagen	12 cts. per m ³
	Slechten, kruiwagen gestort	2 cts. per M ³
50	Kruien zand	1 ct per M ³ per 4 Meter halve lengte der stelling
	Perceelsloot maken	15 cts. per M ³
	Afwateringsloot maken	17 cts. per M ³
	Hoofd-afwateringsloot maken	19 cts. per M ³
	Smakwerk (boksloot) tot 1½ M. hoogte	18 ct. per M ³
55	Smakwerk (boksloot) tot 2 M. hoogte	20 ct. per M ³
	Smakwerk (boksloot) boven 2 M. hoogte	24 ct. per M ³
	Smakwerk (boksloot) boven 2 M. hoogte en in welzand	30 ct. per M ³

60 HANDTRAM (& AND).

	Tramafstand 100 M vast gemeten, niet geslecht	26 ct. per M ³
	Tramafstand 200 M vast gemeten, niet geslecht	27½ ct. per M ³
	Tramafstand 300 M vast gemeten, niet geslecht	29 ct. per M ³
	Land slechten met tram gestort	4 ct. per M ³

65 PAARDENTRAM.

Naspeuringen naar de N.V. Maatschappij Helenaveen: De stakingen in 1919

Laden en spoorverleggen in den put 24 ct. per M³
 Land slechten en spoorverleggen op het stort 6 ct. per M³

70 HANDTRAM VEEN MET SLECHTEN.

Tramafstand 100. 19 ct. per M³
 Tramafstand 200. 20 ct. per M³
 Tramafstand 300. 21 ct. per M³

75 Griendtsveen, 13 Maart 1919.

L O O N E N L A N D B O U W .

80 Voorwerkers F. 25.50 weekloon
 Uurloon normaal F. 0.33 minderen naar verhouding
 Uurloon voerlieden F. 0.35
 Uurloon jongens en meisjes F. 0.16 t/m 22 ct.
 Uurloon waterlossing F. 0.35
 85 Uurloon waterlossing met eigen laarzen F. 0.38
 Koetsier F. 22.-- weekloon
 Stalbazen F. 0.35 per uur, voor verzorging der
 paarden f.0.50 per paard pe
 week.
 90 Varkensbaas F. 21.-- weekloon
 Varkensbaas 1e hulp F. 12.-- weekloon
 Varkensbaas 2e hulp F. 10.-- weekloon
 Kunstmest zaaien F. 0.27 per 100 Kg
 Gras en Serradellazaad zaaien F. 1.50 per HA
 95 Chili zaaien F. 0.40 per uur
 Ploegbaas F. 0.35 per uur

Griendtsveen, 13 Maart 1919.

100

14 maart 1919 Weer wat nieuws.

We hebben een afdeeling te Helenaveen. In tegenstelling met het bestuur van de
 105 gemeente Deurne en de firma Steeg en Esser neemt de directie daar het standpunt in,
 dat zij er liefst den bond buiten houdt. Nu zouden we dat nog kunnen beschouwen als
 een gewone benepen uiting, maar bij nader inzien lijkt er nog wel iets anders aan
 vast te zitten.

We hebben daar n.l. het prachtige verschijnsel, dat de directie tevens eigenaar is
 110 van zowat alle woonhuizen der veenarbeiders. En nu zouden we ons de mogelijkheid
 kunnen indenken, dat ook dát door de omstandigheden zóó geboren is, al zou 't ons ook
 dan nog geen gelukkige oplossing toeschijnen. Maar zooals 't er nu naar toe gaat,
 overtreft 't alles wat we tot heden hebben ontmoet. De Directie heeft n.l. aan de
 mannen een huurcontract voorgelegd, waarbij een huis en woning wordt verhuurd aan den
 115 veenarbeider op een wijze waarop de man met stalen ketens aan de Directie wordt
 vastgekluisterd.

Hij, de arbeider, is niet alleen zelf verplicht bij de huiseigenares te arbeiden,
 neen zij heeft de onmenselijke brutaliteit om zelf te eischen, dat ook vrouw en
 kinderen bij haar in dienst treden.

Staking etc. zijn reden tot onmiddellijke ontruiming der woning; kortom 't is een
 120 huurcontract waardoor de huurder o. i. letterlijk slaaf is. Er blijkt alleen niet
 uit, dat de man niet de beschikking over zijn geld heeft.

Wij begrijpen het dus volkomen, dat de Directie met onzen bond niet te maken wil
 hebben.

Maar we zullen niet rusten voor we aan een zoo menschonteerende toestand paal en perk
 125 hebben gesteld.

Ongetwijfeld weten we het, dat door het bovenstaande publiek te maken, de Directie
 kan probeeren de mannen van onzen bond los te scheuren en de vraag is of zij al
 kordaat genoeg zijn om voet bij stuk te houden, maar dat mag ons net afschrikken. Het
 arbeidersbelang staat hooger dan het bezit van een paar honderd leden meer of minder.

130 Wij adviseeren daarom onze mannen, in het belang van zich en hun huisgezin, een
 dergelijk huurcontract nooit te aanvaarden; De Directie kan hoog springen of laag

springen, maar als ze trouw aan hun bond blijven maakt zij hen niets!

135 Of meent de Directie, dat als wij - die steeds trachten elken strijd te vermijden - te Helenaveen een staking zouden proclameeren, dat wij dit zouden doen zonder dat de mannen daarmede accoord gaan? En gaan ze er mede accoord, dat we dan zoo'n staking zouden beëindigen zonder dat we allereerst bedongen hadden het rustig voortwonen van de mannen?

140 's Is te mal om over te praten en we wenschen dan ook waarlijk niets liever, dan dat onze mannen te Helenaveen de kracht mogen bezitten om zich aan een dergelijke toestand te ontworstelen. Want het feit alleen, dat de Directie hen zoo'n contract durft voorleggen zegt reeds alles - en wij zullen ook niet aarzelen om, zoodra wij bemerken, dat de Directie pressie op de arbeiders uit oefent, onze maatregelen te nemen.

145 We durven bij de arbeiders op plichten te wijzen, maar zullen ook niet dulden, dat op een dergelijke manier met hun recht wordt omgesprongen.

Stelt de Directie er prijs op met ons samen te werken voor een goede verhouding, wij zijn daar ten allen tijde voor te vinden, maar wil zij dat niet: het is haar zaak maar wij mogen niet rusten voor een dergelijke toestand blijvend verbeterd is.

150 Onze actie te Deurne.

Ook daar moeten we iets van zeggen. De gemeente Deurne en ook Steeg en Esser hebben getoond niet slechts met onzen Bond te willen onderhandelen, maar hebben belangrijke verbeteringen voor de arbeiders ingewilligd.

155 De tijd om ons recht te verkrijgen is benut, bovendien is de wijze waarop ons recht ons toegekend is, ons zeer sijmpathiek en nu is het de tijd om onzen plicht te vervullen. En dan willen we 't nog wel eens zeggem, dat het ons alleronaangenaamst stemt, wanneer onder bovengenoemde omstandigheden de leden op allerhande pietlutterigheid den klemtoon leggen.

160 Er moet nu gewerkt worden en de werkgevers moeten nu ondervinden, dat het ook voor hen van belang is om met de arbeiders te onderhandelen.

165 Ons contract is niet met boetebepalingen doorweven zooals bij Bos te Helenaveen de arbeiders een contract is voorgelegd, er is niet gepingeld, dus nu hebben ook onze mannen te bedenken, dat wij niet het arbeidersbelang opofferen aan enkele wispelturige elementen.

En wij vertrouwen, dat het gros van de Deurnsche arbeiders mét ons wil meewerken om te toonen dat wij zijn plichten kennen. Méér zeggen we er op heden niet van.

Dit schrijven is door mij overgenomen uit Orgaan van den Nederl. R. K. Bond van 14 Maart '19.

170 JvdHeide

21 maart 1919 **Haarlem, 21 Maart 1919.**

175 De Directie der Maatschappij Helenaveen."

WelEd. Heer.

180 In antwoord op uw schrijven d.d. 20 Maart, hebben wij de eer U mede te deelen, dat wij, het door U aan ons afgezonden reglement en tarief van arbeidsloonen voor het turfgraven, ter kennis van onze leden hebben gebracht.

185 De vergaderingen van beide organisatie's konden zich over het algemeen wel met het reglement in tarief vereenigen, behoudens eenige boete bepalingen die wij gaarne zagen gewijzigd of nader door U toegelicht over de toepassing daar van. En droegen zij ons tevens op een onderhoud met uwe Directie aan te vragen om over deze aangelegenheid van gedachten te wisselen en daarbij -zoo u het ons toe wil staan- tevens eens de loonen en arbeidstijd uwer arbeiders buiten de veenderij werkzaam te kunnen bespreken.

190 Gaarne zagen wij dat ü de loonen van die arbeiders brengt op 35 ct voor ongeschoolde en 40 ct per uur voor geschoolde arbeiders.

Het zal U bekend zijn, dat ook aan de gemeente Deurne en de Maatschappij Steegh en Esser een zoodanig loon als door ons wordt gevraagd, reeds sinds enkele maanden door hen wordt betaald

195 Wij achten het tamelijk overbodig U nog te wijzen op de dure tijdsomstandigheden waarin onder de arbeiders nu al vier jaren reeds gebukt gaan. an die een zoodanige

achterstand in die gezinnen heeft gebracht, dat alleen een tamelijke loons verhooging hen hierin behulpzaam kan zijn.

200 Wij verwijzen u ~~verder gaarne naar~~ ter verdere motiveering van ons verzoek naar de loonen die nu allom in de landen wordt verdient en de loonsverhoogingen die plaats vonden en vinden in bijna alle bedrijven ook landbouwbedrijven.
 Tevens verzoeken wij U om ook de Afd van de Chr Landarbeiders Bond en de Afd van de R.K Bond te Grashoek zoomede gaarne voor de beide Hoofdbesturen een exemplaar te mogen ontvangen van het reglement en tarief van arbeidsloon.
 205 Inmiddels met alle Hoogachting voor de de Chr Bond J.A. Knetsch R.K. Bond Afd Helenaveen en Grashoek JJvdVeldt.

AFSCHRIJF

CONCEPT

210 C O L L E C T I E F C O N T R A C T . -

Ondergeteekenden:

215 1 de Directie der VEENDERY & TURFSTROOISELFABRIEK der Gemeente DEURNE en LIESSEL, party ter eenre
 2 de Ned.R.K.Bond van Bloemist- Tuin en Landarbeiders, ter andere zyde verklaren het volgende te zyn overeengekomen:
 dat voor het Zwarte Turfgraven en daarmee in verband staande werkzaamheden, alsmede de hieronder nog omschreven werkzaamheden in de grauwe turf, voor het seizoen 1919 de navolgende arbeidsvoorwaarden zullen gelden:

ARTIKEL I.

Het minimum loon voor de volslagen arbeider vdraagt 35 cent bedraagt per uur.

ARTIKEL II.

225 Zwarte Turf graven 8½ bank onder den stok, turfdikte 15 c.M., villen tot 10 c.M. en kuil slechten inbegrepen.
 Volle kuilen, 80 cents per stok
 Halve kuilen, 57 cents per stok
 230 Splitting graven met walkuilen, 6 klem 66 cents per stok,
 Splitting graven met walkuilen, 8 klem 70 cents per stok,
 Splitting graven met walkuilen, 10 klem 74 cents per stok,
 Splitting graven met walkuilen, 12 klem 78 cents per stok,
 Splitting graven met walkuilen, 14 klem 82 cents per stok,
 Splitting graven met walkuilen, 16 klem 86 cents per stok,
 235 Verder kruien dan 14 Stok 1.cent per stok meer.
 De afmetingen van de te graven turf zullen zyn 38 x 14 x 15 c.M.
 17 onder den stok te velde, met gesloten lagere.
 Grauwe Turf drogen, 9 cents per stok,
 Zwarte Turf drogen, 9 cents per stok,
 240 Zwarte Turf doorsteeken op de 5e laag, 2¼-2½ cents per stok,
 Zwarte Turf omringen, 4½-5½ cents per stok,
 Zwarte Turf vuren, 8-11 cents per stok,
 Grauwe Turf vuren, 7 cents per stok,
 Zwarte Turf dubbel omringen, 5½-6½ cents per stok,
 245 Zwarte Turf laden gestuwd in het schip Fabrieksturf 26 cts cents per M³
 Zwarte Turf laden gestuwd in het schip 1ste & 2e soort 24 cts cents per M³
 Bykruien per hand van 30 Meter 2 cts per hand
 Zwarte Turf opredde, 11-17 cts per M³
 250 Togen per kleine aak, 75 cts per K.M.
 Togen per groote aak, 100 cts per K.M.
 Afbonken in gewone klinken, 10-12 cts per M³
 Afbonken over den kop, 14 cts per M³
 Veldslechten, 37-60 cts per Are
 255 Haken in de Wyk (Veen), 30-40 cts per M³
 Haken in de Wyk (Zand) 40-70 cts per M³

ARTIKEL III.

Aan de gravers zal voor iedere 10 Stok 2 ons of 1 Kilo per 50 Stok, spek worden verstrekt. Bij onmogelykheid om zulks te verstrekken zal 5 cents per stok worden vergoed voor extra voedsel.

ARTIKEL IV.

De arbeider is verplicht de werkzaamheden hem door of namens de Dirrctie, ten behoeve

Naspeuringen naar de N.V. Maatschappij Helenaveen: De stakingen in 1919

van het bedrijf opgedragen, nauwkeurig en yverig te vervullen.

ARTIKEL V.

265 De Directie verplicht zich met arbeiders te werken, die lid zyn van de contrateerende arbeidersorganisatie.

ARTIKEL VI.

270 De opzeggingstermyn zal voor beide partyen 14 dagen zyn, met dien verstande, dat by aangenomen werk hetzelfde moet worden afgemaakt of gelegenheid gegeven tot het afmaken daarvan.

ARTIKEL VII.

275 Door partyen wordt een scheidsgerecht samengesteld bestaande uit 3 leden, waarvan beide partyen een lid benoemen en de derde door den Kantonrechter te HELMOND wordt aangewezen.

275 Geschillen tusschen de Directie of een of meer arbeiders, of wel tusschen partyen zelf gerezen, aangaande de naleving dezer overeenkomst zullen aan de beslissing van het scheidsgerecht worden onderworpen.

De uitspraak van het scheidsgerecht zal voor beide partyen bindend kracht hebben. De onkosten dezer arbitrage worden door de in het ongelijk gestelde party gedragen.

ARTIKEL VIII.

280 Deze overeenkomst is aangegaan voor het seizoen 1919 vanaf 15 Februari tot 1 November 1919.

Aldus opgemaakt en in duplo geteekend,
te.....den.....1919.

285

4 april 1919
Maatschappij Helenaveen
Helenaveen, 4 April '19

290

Afschrift telegram

Minister van Landbouw Handel en Nijverheid
den Haag

295 Excellentie,

Ondergeteekende Adrianus Bos, Directeur der Maatschappij Helenaveen wonende te Helenaveen richt zich met het volgende verzoek eerbiedig tot U.

300 Ter voorkoming van arbeidsconflicten heeft hij de looneischen der arbeiders ingewilligd en zijn de loonen welke dit jaar in de veenderijen Alhier betaald zullen worden voor het afzonderlijk turfwerk van dertig tot vijftig procent boven de loonen van het afgelopen jaar.

Beleefd verzoekt hij U om den turfprijs in evenredigheid te verhoogen met het bedrag van de meerdere onkosten dat dit jaar voor den turf zal moeten worden uitgegeven.

305 Indien het voor U een bezwaar is om de turfprijzen te verhoogen dan verzoekt ondergeteekende U om de turfindustrie geheel vrij te laten en niet langer onder het Rijkskolendistributie bureau te laten. Gaarne doet hij afstand van de regeeringsgarantie voor den prijs en afname van den turf indien het veenderij bedrijf slechts geheel vrij wordt gelaten in den verkoop en prijs van den turf.

Hetwelk doende enz, w.g. A. Bos

310

10 juli 1919 **Juli 1919 10 Donderdag**

[...] Comm. Maréchaussee Griendtsveen melden indien staking met opgave hoeveel mannen en vrouwen staken en wat de eisch is.

315

6 augustus 1919 **Staking.**

320 c De directeur brengt de brengt de staking des Helenaveen ter sprake, reeds bij rondschrijven aan commissarissen medegedeeld en uiteengezet. Hij voegt er aan toe dat op 2 Aug 22½ hect haver en rogge verkocht zouden worden. er was echter uitgestrooid dat als er een bod op kwam, het binnenhalen belet zou worden. - (Behalve deze zijn nog 7 * 3 Hect. + 3 Hect aardappels voor eigen gebruik) - Niemand deed een bod, de directeur voegt er aan toe dat de pastoor te Helenaveen en Grashoek tegenageerden, en aan het verzet voornamelijk te wijten is. Wordt verder de staking zelve besproken, de meerderheid der commissarissen is van meening dat men er tegenwoordig niet buiten kan afgevaardigden van bonden te ontvangen ook al komen zij uit den vreemde. De Heer v. Kretschmar vraagt wat de directeur gedaan zou hebben indien de

Haarlemsche Bond van Ned. R.K. Bond van Bloemist Tuin en landb. ook verstand van veenderijen had gehad, waarop de direct. antwoordde dat hij dan wellicht met hun gesproken zou hebben. Verder zegt de dir. dat over de kwestie van de bouwloonen onderhandeld kan worden, doch hier gaat het er om of men de Bond al of niet erkennen zal.

De voorz. brengt het schrijven ter sprake van den Heer van Beek, Burgemeester van Deurne dato 5 Augustus, heden morgen reeds door eenige commissarissen ontvangen waarbij hij en de pastoor te Deurne hunne medewerking aanbiedt om aan het conflict een einde te maken. Ofschoon men van meening is dat deze medewerking moet worden aanvaard, is men van oordeel dat dit schrijven had moeten worden toegezonden aan den directeur en wordt de secretaris opgedragen tot zoo spoedig mogelijk aan de Burgem. van Deurne mede te deelen dat hij zich in deze te wenden heeft tot den Heer A. Bos als directeur der Mij.

2 september 1919 **correspondentie v.d. dir. met Rut? omtrent de staking**

De voorz. zegt dat deze verg. belegd is tengevolge van de laatste correspondentie tusschen de directeur en den voorzitter. Deze kan op dit oogenblik niet ter tafel worden gebracht, daar zij werd doorgezonden naar den Heer Camp, die op dit oogenblik in het buitenland vertoeft. Mr van Lanschot wenscht gaarne een explicatie te hebben van het schrijven van den directeur aan de voorzitter. Hij weet niet beter of men heeft zich gehouden aan de afspraak van de laatste vergadering waarbij commissarissen de ?loude?ling der zaak aan der dir. overlieten. De brief heeft hem dus zeer bevreemd. De secret leest hierop een schrijven voor dato 8 Aug. onderteevend door den Burgem. van Deurne van Beek en pastoor Roes waarbij zij zich bereid verklaren met den directeur te causeeren. Deze brief heeft hij aan den voorzitter toegezonden. uit verdere uiteenzetting der zaak blijkt dat de voorz. den brief niet letterlijk aan den directeur heeft medegedeeld, maar de zaak in eenigzins andere bewoordingen heeft uiteengezet, waaruit de directeur in verband met praatjes die te Helenaveen hebben geloopt dat commissarissen zelfs zouden overkomen om de zaak te regelen, tot de veronderstelling is gekomen dat er buiten hem om door commissarissen onderhandeld is geworden. Uit een en ander blijkt dat de veronderstelling van den directeur dus onjuist is geweest en Mr van Lanschot verklaart dat de zaak thans voldoende is geexplizeerd. [...]

365 **correspondentie tusschen den directeur en de verschillende vereenigingen**

De voorzitter leest de correspondentie voor van den directeur met de verschillende arbeidersvereenigingen omtrent het opheffen van de staking. In t kort samengevat komen hun eischen hierop neer 1o geen rancune tegenover de stakers 2o het sluiten van een collectief in plaats van een individueel contract. De directeur zegt dat aan de eerst eisch tegemoet gekomen zal worden gekomen - doch dat hij inwilliging van den tweeden eisch niet mogelijk acht in Helenaveen. Hij voegt hieraan toe dat de werkwilligen de overhand beginnen te krijgen, doch dat 70 a 80% tegen wordt gehouden door de hooge ondersteuning. Mr van Lanschot zou het wenschelijk vinden een collectief contract aan te gaan, doch in ruime ??, daar men dan de steun van het Hoofdbestuur zou hebben. ?gelijk en de Heer van Rijckevorsel geven ernstig in overweging het benoemen van een scheidsgerecht aan te nemen, waar van in den brief van den burg. van Deurne en van Pastoor Roes sprake is.

Afschrift van bovengenoemde correspondentie zal bij de notulen worden gevoegd.

380 23 september 1919 De voorzitter verzoekt den directeur inlichtingen te willen geven betreffende het einde van de staking.

De directeur deelt hierop mede dat de correspondentie die in de vorige vergadering werd overlegd, werd doorgezet en dat men ten slotte tot overeenstemming is gekomen zoals hij reeds in een rondgegaand schrijven mededeelde. Van de aangeboden bemiddeling van den Burgemeester van Deurne en van pastoor Roes is dus geen gebruik gemaakt. De directeur zal nu ook afschrift van de laatste correspondentie overleggen. deze zullen allen gauw door de secret bewaard worden. In aansluiting hiervan deelt de voorz. mede dat hij in verband met het adres aan H.M. de Koningin-Moeder van bewoners van Helenaveen, waarin wordt betoogd dat ten gevolge van de tegenwoordige directie misstanden in de Helenaveen zijn, en dientengevolge H.M. naam als Beschermvrouwe misbruikt wordt, een bezoek heeft gehad van den Hofmaarschalk

Naspeuringen naar de N.V. Maatschappij Helenaveen: De stakingen in 1919

Jhr. Mr. W. Roëll. Hij heeft hem gelukkig kunnen mededeelen dat er een oplossing gevonden was, en de staking was geëindigd.

395 Intusschen heeft ook de directeur een schrijven aan H M de K. M. gericht omdat hij zich persoonlijk beleedigd gevoelde door het adres van de bewoners des Helenaveen. In dat schrijven deelde hij o.a. mede dat de toestand op de openbare schoolaldaar te wenschen overliet. In het antwoord dat de directeur namens H.M. mocht ontvangen werd de vraag gesteld of het geen aanbeveling zou verdienen dat, indien dit zoo mocht
400 zijn, er aandacht van het schooltoezicht er op gevestigd werd. De directeur voegt hieraan toe dat werkelijk het onderwijs op die school in dien mate te wenschen overlaat, dat beambten der Mij hun voornemen te kennen gaven het veen te verlaten, indien daarin geen verandering kwam.
405 De verg. is van oordeel dat men dit had moeten schrijven aan den schoolopziener, en dat het beter geweest ware H.M. de Koningin-Moeder niet te mengen.

14 oktober 1919 **October 1919 14 Dinsdag**

Brigade Commandant Arcen bij Venlo
J. Michiels

410 denken aan Roermond Maréchaussee

15 oktober 1919 **15 Oct. 1919**

415 Weledelgeb. Heer,
Als vervolg op het jl. mondeling onderhoud met U kom ik U mededeelen dat de verhouding tusschen de dienstprestaties, wat tijdduur betreft, inzake de staking bij uwe maatschappij, in volgorde van:
Rijksveldwachter Deurne - gemeente "politie" Deurne en Kon. marechaussee gevoegelijk
420 kan worden uitgedrukt door de navolgende verhoudingsgetallen:
Rijksveldwacht te Deurne 1
Gemeentepolitie te Deurne 5
Kon. marechaussee 12

425 De desbetreffende politiebeambten hebben de opgaven van de door hun verrichte dag- en nachtdiensten gedaan aan den opperwachtmr. Michiels welke ze mij deed toekomen. Het spijt mij dat U zoo lang op bericht van mij heeft moeten wachten; de oorzaak daarvan was gelegen in verlof en bezigheden van klemmende aard.
430 Het zal U wel spijten dat de opperw.mr. Michiels de Brigade wegens overplaatsing gaat verlaten.
U krijgt er echter een mede zeer bekwaam en tactvol man voor terug.

Met beleefde groeten
hoogachtend
435 ?autenbels

?lt Districts A der Kon. Marech

1919 L?t? Kon Marech Roermond